

הדף היומי בבלי: מסכת בבא בתרא דף צ"א
הדף היומי בהלכה: סימן ר"ג מתחילת הסימן עד אמצע סעיף א' וי"א'
המוסר היומי: שם עולם פרק ז' 'והנה כל זה כתבנו' עד פרק ח'

לוח
לימוד
יומי

מאות אברכים ייבחנו על 1,710 דפי גמרא במסגרת תוכנית 'קנין ש"ס'

יעקב לוסטיג

במבחן השמיני של המחזור השני, שהתקיים בסוף חודש תשרי, נבחנו המשתתפים על חצי מהש"ס, ובמבחן התשיעי שיתקיים ברצות ה' ביום רביעי ל' בניסן, הם ייבחנו על 1,710 דפי גמרא במסכתות: ברכות, שבת, עירובין, פסחים, שקלים, ראש השנה, יומא, סוכה, ביצה, תענית, מגילה, מועד קטן, חגיגה, יבמות, כתובות, נדרים, נזיר, סוטה, גיטין, קידושין, בבא קמא, בבא מציעא ובבא בתרא.

בנוסף לכ-800 הנבחים, יגיעו למוקדי הבחינה גם עשרות אברכים המשתתפים ב'מסלול ב' של התוכנית, מסלול בו משתתפים נבחים שכבר נבחנו על הש"ס כולו במחזור הלימוד הקודם, וקיבלו ציונים גבוהים במיוחד. תלמידי חכמים אלו נדרשים להיבחן הפעם על כל דפי הש"ס שנלמדו מאז תחילת המחזור הנוכחי ועד ימים אלו, כשבנוסף ללימוד גמרא עם פירש"י, הם נבחים גם על פי' התוס'.

תוכנית 'קנין ש"ס' זכתה להערכתם העמוקה של מרנן ורבנן גדולי ישראל מכל החוגים והעדות, אשר הפליגו בשבחם של האברכים הממיתים עצמם באוהלה של תורה, וחוזרים עשרות פעמים על הש"ס כולו כדי שיוכלו לעמוד בכור המבחן ולדעת את הש"ס כולו.

כ-800 משתתפי תוכנית 'קנין ש"ס' של 'דרשו', קיבלו בימים אלו מכתבים המזמינים אותם להשתתף במבחן התשיעי של המחזור השני בתוכנית, בו יידרשו הם להשיב תשובות מלאות על מבחן של 1,710 דפי גמרא ובו 90 שאלות, שהוכנו במיוחד לשם כך, על ידי צוות של תלמידי חכמים הבקיאים במסכתות השונות של הש"ס.

תוכנית 'קנין ש"ס' יצאה לדרך בתחילת המחזור ה"ב של 'הדף היומי', מתוך מטרה להעמיד גדודים של 'ש"ס אידן' - יהודים הבקיאים בש"ס כולו, ואכן מאות אברכים בני עליה סיימו בהצלחה להיבחן על הש"ס כולו.

במסגרת התוכנית, נדרשים המשתתפים להשתתף במבחנים החודשיים של תוכנית 'קנין תורה' על הדף היומי בבלי, כשאחת לארבעה חודשים, הם משתתפים במבחן המסכם הנערך בכל פעם על 120 דפי גמרא.

אחת לחצי שנה מתרכזים נבחני 'קנין ש"ס' לארבעה מוקדי בחינה ברחבי הארץ, ובמשך שעות ארוכות הם משיבים על 90 שאלות, כשבכל פעם המבחן מתקיים על כל דפי הגמרא שנלמדו מאז תחילת המחזור הנוכחי, המחזור ה"ג של הדף היומי בבלי, ועד הדפים הנלמדים בתקופה בה מתקיים המבחן.

אתה נאלץ לשמוע קידוש מאדם ש'בולע' את המילים -

כיצד תנהג?

כלל אמרו חכמינו ז"ל בנוגע לברכות: 'שומע - כעונה'; דהיינו, השומע ברכה מפי אחר, ומכוון לצאת ידי חובתו, וגם המברך מכוון להוציא ידי חובה, יוצא ידי חובתו. וצריך השומע לתת את דעתו על שמיעת הברכה; אך אם אוזניו שומעות את הברכה ודעתו מוסחת, אף אם התכוון לפני הברכה לצאת ידי חובה - יש מהפוסקים שצידד שלא יצא. ואם שומע מאדם שמברך במהירות ומבליע את התיבות, אינו יוצא ידי חובה, ויאמר בעצמו; ואם נאלץ לשמוע קידוש מאדם כזה - הורו הפוסקים שיאמר את מילות הקידוש בעצמו, והקידוש חל על הכוס שביד חברו. [משנ"ב ג; ביאורים ומוספים דרשו, 1]

האם ניתן לכתחילה להוציא אדם אחר בברכת 'בורא נפשות'?

בברכת הנהנין על מאכל ומשקה וריח, ובברכת השבח, לכתחילה אין אדם רשאי להוציא את חברו אלא במצב של 'קביעות' שבו הם מחוברים ומצורפים יחד; ואז יש מצוה בדבר שיוציא האחד את חברו, כפי שנאמר: "בָּרַךְ עִם הַדְּרַת מֶלֶךְ". וקביעות זו אפשרית רק בברכה ראשונה, שעל ידה כולם מותרים באכילה ואין דעתם להפרד; וראה להלן; אבל בברכה אחרונה אין כלל אפשרות של 'קביעות' - למעט ברכת המזון ב'זימון' - כיון שדעתם להפרד מיד לאחר הברכה. ובברכת המצוות, רשאי אדם להוציא את חברו לכתחילה אף שלא במצב של 'קביעות'. [שו"ע א, משנ"ב א, ד, ז, ח, ט ויא, וביה"ל ד"ה על]

איזו משמעות הלכתית יש לאכילה ליד שולחן?

בברכה ראשונה - בפת ויין, צריך ששניהם יישבו סביב שולחן אחד, אך עמידה אינה נחשבת למצב של קביעות. וביתר המאכלים והמשקאות, ברכת הריח וברכת השבח - לדעת השולחן ערוך רשאי האחד להוציא את חברו כאשר שניהם יושבים סמוכים זה לזה, אף שלא סביב שולחן אחד; ולדעת הרמ"א, מלבד בפת ויין אין כלל אפשרות של 'קביעות'. ועם זאת, רבים נוהגים לעמוד ב'קידוש' וב'הבדלה', הגם שיש בהם ברכת 'הגפן' שהיא ברכת הנהנין, כיון שמתוך שיוצאים ידי חובת ברכת הקידוש ההבדלה, יוצאים גם ידי חובת ברכת הגפן, וכן ידי חובת ברכת הבשמים. [שו"ע א, משנ"ב ה ו, שעה"צ ב, וביה"ל ד"ה על; ביאורים ומוספים דרשו, 3]

אתמול למדנו

- מאכל הטפל למאכל אחר, נפטר בברכת המאכל העיקרי ואין לברך עליו. אולם, אם אוכל את המאכל הטפל, או טועם ממנו, לפני אכילת המאכל העיקרי - צריך לברך עליו.
- אוכל 'קרקרים' ושאר מיני מזונות כיוצא בהם, עם גבינה, יוגורט, 'סלטים', או ממרח כלשהו - מברך רק על מיני המזונות.
- מילוי של עוגה נחשב כטפל לעוגה, ואין לברך עליו בנפרד; אולם, מילוי שיש לו חשיבות בפני עצמו, אשר לא אפאוהו יחד עם הבצק - יש לברך עליו בנפרד.

מחר נלמד

- האם ניתן להוציא אדם ידי חובה בברכה כשהמברך אינו מחויב בה?
- באיזה מקרה חשובה עניית אמן יותר מהרגיל?
- כיצד יתכן שיאמר אדם ברכה שהוא מחויב בה והיא תהיה 'ברכה לבטלה'?